

OBSAH

B. Mejlach. V. I. Lenin o kultuře a umění

7

ČLÁNKY. PROJEVY

STRANICKÁ ORGANIZACE A STRANICKÁ LITERATURA

55

Ž knihy „KDO JSOU ‚PŘÁTELÉ LIDU‘ A JAK BOJUJÍ PROTI SOCIÁLNÍM DEMOKRATŮM?

(Odpověď na články proti marxistům v časopise ‚Russkoje Bogatstvo‘)“

61

Ž článku „EKONOMICKÝ OBSAH NARODNICTVÍ A JEHO KRITIKA V KNIZE PANA STRUVA

(Odras marxismu v buržoazní literatuře)“

68

Ž knihy „VÝVOJ KAPITALISMU V RUSKU. Proces vytváření vnitřního trhu pro velkopřemysl“

71

Ž článku „ZPĚTNÝ SMĚR V RUSKÉ SOCIÁLNÍ DEMOKRACII“

73

O ČASOPISE „SVOBODA“

74

Ž knihy „CO DĚLAT? Palčivé otázky našeho hnutí“

76

Ž článku „VRCHOL NEHORÁZNOSTI ANEB ZKADETIZOVANÍ ESEŘI“

79

PAMÁTCE HRABĚTE GEJDENA (<i>Čemu učí lid naši bezpartijní „demokraté“?</i>)	80
Ž knihy „MATERIALISMUS A EMPIRIOKRITICISMUS“ <i>Kritické poznámky k jedné reakční filosofii</i>	
3. Principiální koordinace a „naivní realismus“	88
BAJKA BURŽOAZNÍHO TISKU O VYLOUČENÍ GORKÉHO	89
O SBORNÍKU „VĚCHI“	90
Ž práce „POZNÁMKY PUBLICISTOVY“	
O „platformě“ stoupenců a obhájců otzovismu	99
LEV TOLSTOJ JAKO ZRCADLO RUSKÉ REVOLUCE	103
L. N. TOLSTOJ	109
L. N. TOLSTOJ A SOUČASNÉ DĚLNICKÉ HNUTÍ	114
TOLSTOJ A PROLETÁŘSKÝ BOJ	117
HRDINOVÉ „VÝHRADIČKY“	119
L. N. TOLSTOJ A JEHO DOBA	125
Ž článku „O VOLEBNÍ KAMPANI A VOLEBNÍ PLATFORMĚ“	130
Ž článku „ROLNICKÁ REFORMA A PROLETÁŘSKO-ROLNICKÁ REVOLUCE“	131
PAMÁTCE GERCENOVĚ	132
KARIÉRA	139
JEŠTĚ JEDEN ÚTOK PROTI DEMOKRACII	141
EUGÈNE POTTIER (<i>K 25. výročí jeho úmrtí</i>)	152
ROZVOJ DĚLNICKÝCH PĚVECKÝCH SBORŮ V NĚMECKU	154
VZDĚLANÍ POSLANCI	156
DĚLNICKÁ TŘÍDA A NÁRODNOSTNÍ OTÁZKA	157
ZAOSTALÁ EVROPA A POKROKOVÁ ASIE	159
TEZE K NÁRODNOSTNÍ OTÁZCE	161
JAK ZVÝŠIT SPOTŘEBU NA JEDNOHO OBYVATELE V RUSKU?	169
JAK HÁJÍ BISKUP NIKON UKRAJINCE?	171

POZNÁMKA NA DOPISE AMERICKÉ UNIVERSITNÍ KNIHOVNY	545
PÍSEMNÝ VZKAZ BUCHARINOVÍ	548

PŘÍLOHA

VZPOMÍNKY NA V. I. LENINA A ČLÁNKY O NĚM

A. I. Uljanovová—Jelizarovová. Ze „Vzpomínek na Iljiče“	549
D. I. Uljanov. Láska k hudbě	551
N. K. Krupská. Z knihy „Vzpomínky na Lenina“	554
N. K. Krupská. Co se Iljičovi líbilo z krásné literatury	557
N. K. Krupská. Z článku „Lenin a Gorkij“	563
N. K. Krupská. Lenin a Černyševskij	566
M. Gorkij. Z črty „V. I. Lenin“	571
K. Zetkinová. Z knihy „Vzpomínky na Lenina“	577
A. V. Lunačarskij. Lenin a umění	583
<i>Poznámky</i>	591—616
<i>Rejstřík periodik</i>	617—622
<i>Jmenný rejstřík</i>	623—634

VYOBRAZENÍ

V. I. Lenin. 1910	114—115
V. I. Lenin ve své pracovně v Kremlu. 1918	226—227
V. I. Lenin při odhalení pomníku K. Marxe a B. Engelse. 1918	256—257
V. I. Lenin. 1919	290—291
První stránka Leninova rukopisu „O očistě ruského ja- zyka“	298—299
V. I. Lenin. 1921	366—367
První stránka dopisu V. I. Lenina A. M. Gorkému z 16. listopadu 1909	432—433
V. I. Lenin a A. M. Gorkij. 1920	482—483
V. I. Lenin a N. K. Krupská v Gorkách. 1922	556—557

NÁRODNOSTNÍ SLOŽENÍ ŽACTVA V RUSKÉ ŠKOLE	173
JEŠTĚ O ROZDĚLENÍ ŠKOLSTVÍ PODLE NÁRODNOSTÍ	176
Ž článku „KRITICKÉ POZNÁMKY K NÁRODNOSTNÍ OTÁZCE“	179—192
1. Liberálové a demokraté o otázce jazyků	179
2. „Národní kultura“	182
3. Nacionalistický strašák „násilné asimilace“	186
JE NUTNÝ POVINNÝ STÁTNÍ JAZYK?	193
KAPITALISMUS A TISK	196
Z MINULOSTI DĚLNICKÉHO TISKU V RUSKU	200
DEMORALIZACE DĚLNICTVA RAFINOVANÝM NACIONALISMEM	209
O NÁRODNÍ HRDOSTI VELKORUSŮ	212.
Ž článku „ANGLICKÝ PACIFISMUS A ANGLICKÁ NECHUŤ K TEORII“	217
Ž článku „PACIFISMUS BURŽOAZNÍ A PACIFISMUS SOCIALISTICKÝ“	219
Ž článku „DOPISY Z DALEKA“	
Čtvrtý dopis. Jak dosáhnout míru?	220
Ž práce „O ÚKOLECH SDDSR V RUSKÉ REVOLUCI“	221
NÁVRH REZOLUCE O SVOBODĚ TISKU	222
O ÚKOLECH VEŘEJNÉ KNIHOVNY V PETROHRADĚ	224
Ž článku „JAK ORGANIZOVAT SOUTĚŽENÍ?“	226
TŘETÍ VŠERUSKÝ SJEZD SOVĚTŮ DĚLNICKÝCH, VOJENSKÝCH A ROLNICKÝCH ZÁSTUPCŮ	
10.—18. (23.—31.) ledna 1918	
Závěrečné slovo před ukončením sjezdu 18. (31.) ledna	230
SEDMÝ SJEZD KSR(b) 6.—8. března 1918	
Z „Referátu o revizi programu a o změně názvu strany 8. března (večer)“	234

HLAVNÍ ÚKOL NAŠICH DNÍ	236
✓ Z práce „NEJBLIŽŠÍ ÚKOLY SOVĚTSKÉ MOCI“	241–244
Zvýšení produktivity práce	241
Rozvíjení sovětské organizace	243
✓ ZASEDÁNÍ VŠERUSKÉHO ÚSTŘEDNÍHO VÝKON- NÉHO VÝBORU SOVĚTŮ 29. dubna 1918	
Z „Referátu o nejbližších úkolech sovětské moci“	245
✓ PROJEV NA VŠERUSKÉM SJEZDU UČITELŮ- – INTERNACIONALISTŮ 5. ČERVNA 1918.	
Stručný protokolární záznam	247
✓ Z článku „PROROCKÁ SLOVA“	248
✓ Z „PROJEVU NA I. VŠERUSKÉM SJEZDU ŠKOL- SKÝCH A OSVĚTOVÝCH PRACOVNÍKŮ 28. SRPNA 1918“	250
✓ O CHARAKTERU NAŠICH NOVIN	252
SCHŮZE MOSKEVSKÝCH STRANICKÝCH PRA- COVNÍKŮ 27. LISTOPADU 1918	
Z „Referátu o poměru proletariátu k maloburžoazní demokracii“	255
Z článku „O ‚DEMOKRACII‘ A DIKTATUŘE“	259
✓ PROJEV NA II. VŠERUSKÉM SJEZDU UČITELŮ- -INTERNACIONALISTŮ 18. LEDNA 1919	262
✓ PROJEV NA II. PORADĚ VEDOUCÍCH MIMOŠKOL- SKÝCH PODODDĚLENÍ PŘI GUBERNSKÝCH ODDĚLENÍCH PRO LIDOVÉ VZDĚLÁNÍ 24. LEDNA 1919	266
✓ LIDOVÉMU KOMISARIÁTU ŠKOLSTVÍ A OSVĚTY ZASEDÁNÍ PETROHRADSKÉHO SOVĚTU 12. BŘEZ- NA 1919	268 270–271
1. Z „Referátu o zahraniční a vnitřní politice Rady lidových komisařů. Stručná novinová zpráva“	270
2. Z „Odpovědi na dotazy“	271
✓ Z práce „ÚSPĚCHY A OBTÍŽE SOVĚTSKÉ MOCI“	272
✓ Z práce „NÁVRH PROGRAMU KSR(b)“	
Hlavní úkoly diktatury proletariátu v Rusku	278

VIII. SJEZD KSR(b) 18.—23. března 1919	
Z „Referátu o programu strany 19. března“	281
PROJEV NA I. VŠERUSKÉM SJEZDU KOMUNISTICKÉHO STUDENTSTVA 17. DUBNA 1919	285
✓ I. VŠERUSKÝ SJEZD PRACOVNÍKŮ V OBLASTI MI-MOŠKOLNÍHO VZDĚLÁNÍ 6.—19. května 1919	286—290
1. Pozdravný projev 6. května	286
2. Z „Projevu o klamání lidu hesly svobody a rovnosti 19. května“	289
Z práce „VELKÁ INICIATIVA (O hrdinství dělníků v zápolí. O „komunistických subbotnicích“)“	291
Z práce „O ÚKOLECH III. INTERNACIONÁLY (Ramsay MacDonald o III. internacionále)“	293
Z článku „ODPOVĚĎ NA OTÁZKY AMERICKÉHO NOVINÁŘE“	294
Z „NÁVRHU REZOLUCE ÚV KSR(b) O SOVĚTSKÉ MOCI NA UKRAJINĚ“	295
VII. VŠERUSKÝ SJEZD SOVĚTŮ 5.—9. prosince 1919	
Ze „Zprávy všeruského ústředního výkonného výboru sovětů a Rady lidových komisařů 5. prosince“	297
O OČISTĚ RUSKÉHO JAZYKA (<i>Úvahy ve volných chvílích, tj. při poslouchání projevů na schůzích</i>)	298
Z článku „ODPOVĚĎ NA OTÁZKY DOPISOVATELE ANGLICKÉHO LISTU „DAILY EXPRESS““	299
✓ Z „PROJEVU NA III. VŠERUSKÉ PORADĚ VEDOU-CÍCH MIMOŠKOLSKÝCH PODODDĚLENÍ PŘI GUBERNSKÝCH ODDĚLENÍCH PRO LIDOVÉ VZDĚLÁNÍ 25. ÚNORA 1920“	300
PROJEV NA II. VŠERUSKÉM SJEZDU PRACOV-NÍKŮ VE ZDRAVOTNICTVÍ	
1. BŘEZNA 1920. Protokolární zápis	304
K MEZINÁRODNÍMU DNI PRACUJÍCÍCH ŽEN	305
Z „PROJEVU NA III. VŠERUSKÉM SJEZDU ZAMĚŠT-NANCŮ VODNÍ DOPRAVY 15. BŘEZNA 1920“	307

ÚKOLY ORGANIZACÍ MLÁDEŽE (*Projev na III. všeruském sjezdu Komunistického svazu mládeže Ruska*) 2. října 1920

308

✓ O PROLETKULTU A PROLETÁŘSKÉ KULTUŘE 325—326

1. Dopis M. N. Pokrovskému 325

2. Poznámky na odpovědi M. N. Pokrovského 325

3. Nástin rezoluce o proletářské kultuře 325

✓ O PROLETÁŘSKÉ KULTUŘE

327

PROJEV NA VŠERUSKÉ PORADĚ POLITICKO-OSVĚTOVÝCH PRACOVNÍKŮ GUBERNSKÝCH A ÚJEZDNÍCH ODDĚLENÍ LIDOVÉ OSVĚTY 3. LISTOPADU 1920

329

TEZE O VÝROBNÍ PROPAGANDĚ (*Koncept*)

339

• O PRÁCI LIDOVÉHO KOMISARIÁTU ŠKOLSTVÍ A OSVĚTY

342

KE ČTVRTÉMU VÝROČÍ ŘÍJNOVÉ REVOLUCE

352

Ž referátu „NOVÁ EKONOMICKÁ POLITIKA A ÚKOLY POLITICKOOSVĚTOVÝCH PRACOVNÍKŮ. Referát na II. všeruském sjezdu politickoosvětových pracovníků 17. října 1921“

361—368

Dokážeme pracovat pro sebe? 361

Zastaralé metody 362

Největší div 364

Úkoly politickoosvětových pracovníků 365

Tři hlavní nepřátelé 367

Rozdíl mezi úkoly vojenskými a kulturními 368

MISTROVSKÁ KNÍŽKA

369

Ž projevu „O MEZINÁRODNÍ A VNITŘNÍ SITUACI SOVĚTSKÉ REPUBLIKY. Projev na schůzi komunistické frakce na všeruském sjezdu kovodělníků 6. března 1922

371

O VÝZNAMU BOJOVNÉHO MATERIALISMU

373

PŘEDMLUVA KE KNIZE I. I. STĚPANOVA „ELEKTRIFIKACE RSFSR VE SPOJITOSTI S PŘECHODNOU FÁZÍ SVĚTOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ“

383

OBSAH

<i>XI. SJEŽD KSR(b) 27. března—2. dubna 1922</i>	
<i>Z „Politické zprávy ústředního výboru KSR(b)</i>	
<i>27. března“</i>	385
<i>LŽIČKA DEHTU V BEČCE MEDU</i>	387
<i>LISTY Z DENÍKU</i>	389
<i>Ž článku „O DRUŽSTEVNICTVÍ“</i>	
II	394
<i>O NAŠÍ REVOLUCI (K vzpomínkám N. Suchanova)</i>	398—401
I	398
II	401
<i>Ž článku „RADĚJI MĚNĚ, ALE LÉPE“</i>	402

DOPISY

<i>Z „DOPISU A. N. POTRESOVOVI“. 26. ledna 1899</i>	407
<i>Z „DOPISU M. A. ULJANOVOVÉ“. 9. února 1901</i>	408
<i>Z „DOPISU M. A. ULJANOVOVÉ“. 20. února 1901</i>	409
<i>Z „DOPISU M. A. ULJANOVOVÉ“. 4. března 1901</i>	410
<i>Z „DOPISU M. I. ULJANOVOVÉ“. 19. května 1901</i>	411
<i>Z „DOPISU A. N. POTRESOVOVI“. 1. ledna 1903</i>	412
<i>Z „DOPISU M. A. ULJANOVOVÉ“. 4. února 1903</i>	413
<i>A. M. GORKÉMU. 7. února 1908</i>	414
<i>A. V. LUNAČARSKÉMU. 13. února 1908</i>	418
<i>A. M. GORKÉMU. 13. února 1908</i>	420
<i>A. M. GORKÉMU. 25. února 1908</i>	422
<i>A. M. GORKÉMU. 24. března 1908</i>	427
<i>A. M. GORKÉMU. První polovina dubna 1908</i>	430
<i>Z „DOPISU M. A. ULJANOVOVÉ“</i>	431
<i>Z „DOPISU M. I. ULJANOVOVÉ“. 2. ledna 1909</i>	432
<i>A. M. GORKÉMU. 16. listopadu 1909</i>	433
<i>A. M. GORKÉMU. 22. listopadu 1910</i>	435
<i>Z „DOPISU A. M. GORKÉMU“. 3. ledna 1911</i>	437
<i>A. M. GORKÉMU. Únor 1912</i>	438
<i>A. M. GORKÉMU. Únor—březen 1912</i>	439

A. M. GORKÉMU. <i>Srpen 1912</i>	440
REDAKCI „PRAVDY“. <i>8. září 1912</i>	442
A. M. GORKÉMU. <i>17. října 1912</i>	444
A. M. GORKÉMU. <i>22. nebo 23. prosince 1912</i>	446
A. M. GORKÉMU. <i>Koncem ledna 1913</i>	448
A. M. GORKÉMU. <i>Druhá polovina února 1913</i>	451
A. M. GORKÉMU. <i>Po 6. březnu 1913</i>	454
A. M. GORKÉMU. <i>První polovina května 1913</i>	455
REDAKCI „PRAVDY“. <i>Koncem května 1913</i>	457
A. M. GORKÉMU. <i>Polovina listopadu 1913</i>	459
A. M. GORKÉMU. <i>V prosinci 1913</i>	463
Z „DOPISU S. G. ŠAUMJANOVI“. <i>6. prosince 1913</i>	466
S. G. ŠAUMJANOVI. <i>19. května 1914</i>	468
INESSE ARMANDOVÉ. <i>5. června 1914</i>	470
INESSE ARMANDOVÉ. <i>17. ledna 1915</i>	472
INESSE ARMANDOVÉ. <i>24. ledna 1915</i>	474
TELEGRAM A. V. LUNAČARSKÉMU. <i>13. května 1918</i>	478
TELEGRAM A. V. LUNAČARSKÉMU. <i>18. září 1918</i>	479
PŘEDSEDNICTVU MOSKEVSKÉHO SOVĚTU DĚLNICKÝCH A RUDOARMEJSKÝCH ZÁSTUPCŮ. <i>12. října 1918</i>	480
A. M. GORKÉMU. <i>31. července 1919</i>	481
A. V. LUNAČARSKÉMU. <i>18. ledna 1920</i>	485
M. A. BONČ-BRUJEVIČOVI. <i>5. února 1920</i>	486
K. A. TIMIRJAZEVOVI. <i>27. dubna 1920</i>	487
M. N. POKROVSKÉMU. <i>5. května 1920</i>	488
A. S. SERAFIMOVIČOVI. <i>21. května 1920</i>	489
PŘEDSEDOVI VÝKONNÉHO VÝBORU PETROHRADSKÉHO SOVĚTU. <i>25. června 1920</i>	490
O ZAJIŠTĚNÍ VĚDECKÉ PRÁCE AKADEMIKA I. P. PAVLOVA A JEHO SPOLUPRACOVNÍKŮ. <i>Usnesení Rady lidových komisařů</i>	491
J. A. LITKENSOVI. <i>6. května 1921</i>	493

J. A. LITKENSOVI. 9. května 1921	494
J. A. LITKENSOVI. 17. května 1921	495
KOMISI PRO ZAHRANIČNÍ LITERATURU. 30. září 1921	496
A. M. GORKÉMU. 6. prosince 1921	498
V. M. MOLOTOVOVI. 6. února 1922	499
Z „DOPISU LIDOVÉMU KOMISARIÁTU POŠT“. 11. května 1922	501
Z „DOPISU LIDOVÉMU KOMISAŘI ŠKOLSTVÍ A OSVĚTY“. 17. května 1922	503
DOPISY J. V. STALINOVÍ O ROZVOJI RADIOTECH- NIKY. 19. května 1922	504—506
1	504
2	505
DĚLNÍKŮM A ZAMĚSTNANCŮM STÁTNÍ ELEK- TRÁRNÝ „ELEKTROPEREDAČA“. 7. listopadu 1922	507
POZDRAV VŠERUSKÉ ZEMĚDĚLSKÉ VÝSTAVĚ. 14. listopadu 1922	508
SMĚRNICE. POKYNY. USNESENÍ	
PŘÍKAZ VELITELI KREMLU	511
SMĚRNICE PRO KOMISI	512
DOPIS LIDOVÉMU KOMISARIÁTU ŠKOLSTVÍ A OSVĚTY A LIDOVÉMU KOMISARIÁTU PRO SPRÁVU MAJETKU REPUBLIKY	513
O LIKNAVOSTI LIDOVÉHO KOMISARIÁTU ŠKOL- STVÍ A OSVĚTY, LIDOVÉHO KOMISARIÁTU PRO SPRÁVU MAJETKU REPUBLIKY A MOSKEVSKÉHO SOVĚTU. <i>Návrh usnesení RLK</i>	514
O PŘIJÍMÁNÍ POSLUCHAČŮ NA VYSOKÉ ŠKOLY RSFSR. <i>Návrh usnesení RLK</i>	515
KNIHOVNICKÉMU ODDĚLENÍ LIDOVÉHO KO- MISARIÁTU ŠKOLSTVÍ A OSVĚTY	516
O SITUACI V KNIHOVNICTVÍ. <i>Návrh usnesení RLK</i>	517
V. V. VOROVSKÉMU	518
DOPIS M. N. POKROVSKÉMU	520

OBSAH

REZOLUCE A POZNÁMKY NA DOPISE A. V. LUNAČARSKÉHO	521
Z „DOPISU SEKRETARIÁTU ÚV KSR(b)“	522
LIDOVÉMU KOMISARIÁTU ZDRAVOTNICTVÍ	523
POLYGRAFICKÉMU ODDĚLENÍ NEJVYŠŠÍ NÁRODOHOSPODÁŘSKÉ RADY	524
TELEGRAM PŘÍMOU LINKOU REVOLUČNÍ VOJENSKÉ RADĚ ZÁPADNÍHO FRONTU. <i>Kopie Skljanskému</i>	525
TELEGRAM VÝKONNÉMU VÝBORU GUBERNSKÉHO SOVĚTU, OBLASTNÍMU BYRU A SOVĚTU I. PRACOVNÍ ARMÁDY	526
O VYSOKOŠKOLSKÉM UMĚLECKÉM VZDĚLÁNÍ	527
1. Užší Radě lidových komisařů	
2. Poznámky a opravy k návrhu usnesení RLK	
STÁTNÍMU NAKLADATELSTVÍ	528
TELEGRAM SOVĚTU I. PRACOVNÍ ARMÁDY, OBLASTNÍMU BYRU ÚV KSR, VÝKONNÉMU VÝBORU GUBERNSKÉHO SOVĚTU A URALSKÉ UNIVERSITĚ	529
NÁMĚSTKOVI PŘEDSEDY UŽŠÍ RADY LIDOVÝCH KOMISAŘŮ	530
TELEGRAM KRYMSKÉMU REVOLUČNÍMU VÝBORU	531
LIDOVÉMU KOMISARIÁTU ŠKOLSTVÍ A OSVĚTY <i>8. dubna 1921</i>	532
LIDOVÉMU KOMISARIÁTU ŠKOLSTVÍ A OSVĚTY <i>9. dubna 1921</i>	533
STÁTNÍMU NAKLADATELSTVÍ. <i>Kopie Bibliografickému ústavu</i>	545
POZNÁMKY. PŘÍKAZY. VZKAZY	
PÍSEMNÝ VZKAZ TAJEMNÍKOVI	539
O TEMATICE FILMOVÉHO ŽURNÁLU	540
ŘEDITELI INSTITUTU MARXE-ENGELSE	541
DOPIS A. V. LUNAČARSKÉMU. <i>14. února 1921</i>	542
DOPIS PETROHRADSKÉMU SOVĚTU. <i>5. května 1921</i>	543
Z „DOPISU L. A. FOTIJEVOVÉ“. <i>6. června 1921</i>	544